

VENDIM
Nr. 17, datë 1.3.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 17.1.2017 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 86/22 Akti, që u përket palëve:

KËRKUESE: Shoqëria “Gen-red” sh.p.k.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Banka e Shqipërisë, Avokatura e Shtetit

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i vendimit nr. 00-2015-2877 (344), datë 28.5.2015 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, të ndryshuar; neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e kërkuases, që kërkoj pranimin e kërkesës, pretendimet e subjekteve të interesuara Avokaturës së Shtetit dhe Bankës së Shqipërisë, që kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuësja, shoqëria “Gen-Red”, me vendimin e datës 1.2.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë është e regjistruar si person juridik me objekt aktiviteti prodhimin restaurimin, montimin dhe shërbime tregtare me shumicë dhe pakicë. Midis kërkuases në cilësinë e sipërmarrëses dhe subjektit të interesuar, Bankës së Shqipërisë, është lidhur kontrata e sipërmarrjes nr. 4167, datë 18.7.2007 me objekt “Punimet e rikonstruksionit në godinën e Degës së Bankës së Shqipërisë” në qytetin e Beratit. Në kontratë është parashikuar se koha e përmbushjes së detyrimit është 120 ditë kalendarike nga data e nënshkrimit të saj.

2. Për shkak të mospërmbushjes së detyrimit për likuidimin e shumës prej 4.383.982 lekësh nga subjekti i interesuar, kërkuësja i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë me padi me objekt detyrimin e subjektit të interesuar të likuidojë në favor të kërkuases shumën 4.383.982 lekë sipas kontratës nr. 4167, datë 18.7.2007 të lidhur mes palëve.

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 259, datë 24.1.2011, ka vendosur pranimin e kërkesëpadisë.

4. Mbi ankimin e Bankës së Shqipërisë dhe Avokaturës së Shtetit, Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 154, datë 25.1.2012, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 259, datë 24.1.2011 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

5. Mbi rekursin e Avokaturës së Shtetit, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2015-2877 (344), datë 28.5.2015, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 259, datë 24.1.2011 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe të vendimit nr. 154, datë 25.1.2012 të Gjykatës së Apelit si dhe rrëzimin e padisë.

II

6. *Kërkuësja, shoqëria “Gen-Red” sh.p.k., i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese duke*

pretenduar shfuqizimin e vendimit nr. 00-2015-2877 (344), datë 28.5.2015 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë me argumentet si vijojnë:

6.1 Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë nuk i ka njoftuar kërkueses rekursin e Avokaturës së Shtetit. Kërkueses duke mos iu dhënë mundësia të paraqesë kundërrekurs brenda afatit ligjor, i është mohuar e drejta për të marrë pjesë në gjykim.

6.2 Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj, pasi ka riçelur hetimin gjyqësor duke i rivlerësuar provat e nënshtruara debatit gjyqësor në gjykatat më të ulëta.

6.3 Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e arsytimit të vendimit gjyqësor pasi vendimi është kontradiktor dhe jologjik.

7. **Subjekti i interesuar, Avokatura e Shtetit**, ka paraqitur parashtrime me shkrim duke argumentuar si vijon:

7.1 Gjykata e Lartë ka vepruar në përputhje me dispozitat ligjore për njoftimin e palëve Nga aktet e dosjes rezulton që kërkuesja ka marrë dijeni për rekursin e subjekteve të interesuara dhe nuk ka paraqitur kundërrekurs brenda afatit ligjor.

7.2 Kolegji nuk ka administruar prova të reja si dhe nuk ka bërë rivlerësim të provave të administruara në gjykimet e faktit. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka vepruar në bazë të ligjit duke i vlerësuar vendimet e gjykatave si të pabazuara në ligj.

7.3 Vendimi i Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë i përmbush standardet e vendosura nga jurisprudenca kushtetuese për arsytimin e vendimit gjyqësor. Kolegji në përputhje me kompetencat e tij ka marrë në shqyrtim shkaqet e parashtruara në rekurs dhe ju ka thënë përgjigje pretendimeve të kërkueses.

8. **Subjekti i interesuar Banka e Shqipërisë** ka paraqitur parashtrime me shkrime duke argumentuar si vijon:

8.1 Për pretendimin e cenimit të së drejtës së njoftimit pretendimi i kërkueses është i pabazuar pasi Gjykata e Lartë ka zbatuar mënyrën e njoftimit të parashikuar në ligj.

8.2 Pretendimi për gjykimin nga një gjykatë e caktuar me ligj është tërësisht i pabazuar, pasi Gjykata e Lartë nuk ka riçelur hetimin gjyqësor dhe nuk ka marrë prova të reja, por është bazuar në provat e sjella nga palët gjatë gjykimeve në shkallë të parë.

8.3 Për pretendimin e cenimit të parimit të arsytimit të vendimit gjyqësor rezulton se vendimi i Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë i përmbush standardet kushtetuese të parimit të arsytimit.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkueses

9. Gjykata vlerëson se kërkuesja, shoqëria “Gen-Red” sh.p.k., legjitimohet *ratione personae*, pasi është një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e regjistruar si person juridik me vendimin e datës 1.2.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, si dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur brenda afatit 2-vjeçar të parashikuar nga neni 30/2 e ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”. Lidhur me legjitimitimin *ratione materiae*, kërkuesja ka kërkuar shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, duke pretenduar cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor në aspektin e së drejtës së njoftimit, të parimit të gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj dhe të arsytimit të vendimit gjyqësor.

B. Për pretendimin e cenimit të së drejtës për të marrë pjesë në gjykim

10. Kërkuesja ka pretenduar se nuk ka marrë dijeni për zhvillimin e gjykimit në Gjykatën e Lartë, për rrjedhojë i është mohuar e drejta për t’u dëgjuar. Gjithashtu ka pretenduar se nuk i është njoftuar rekursi i paraqitur nga Avokatura e Shtetit, duke mos pasur mundësi të paraqesë kundërrekurs.

11. Gjykata vëren se gjatë gjykimit Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë i është referuar ligjit nr. 49, datë 3.5.2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”. Subjekti i interesuar, Banka e Shqipërisë, ka paraqitur kërkesë për pezullimin e ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë dhe Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 365, datë 31.10.2013, ka vendosur pranimin e kërkesës për pezullimin e ekzekutimit të vendimit. Gjykata e Lartë është vënë në lëvizje me rekursin e subjektit tjetër të interesuar, Zyrës Vendore të

Avokaturës së Shtetit Tiranë, në datën 17.2.2012 dhe çështja është regjistruar në datën 20.4.2012. Një kopje e rekursit i është njoftuar Bankës së Shqipërisë dhe avokatit. N.K., i cili e ka përfaqësuar me autorizim kërkuesen gjatë gjyqimit në Gjykatën e Apelit Tiranë. Dëftesa e komunikimit të rekursit mban datën 2.4.2012 dhe është nënshkruar në datën 5.4.2012 nga avokati E.K. Nga dosja gjyqësore rezulton se rekursi i është njoftuar përfaqësuesit të kërkueses, i cili nuk rezulton të ketë paraqitur kundërrekurs.

12. Në ligjin nr. 49, datë 3.5.2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjyqimit të mosmarrëveshjeve administrative” është parashikuar, mes të tjerash, edhe procedura e gjyqimit të çështjeve të kësaj natyre. Sipas nenit 59 të ligjit nr. 49/2012 pala kundër së cilës është bërë rekurs mund të kundërshtojë pretendimet e ngritura në rekurs brenda 15 ditëve nga komunikimi i rekursit dhe mosparaqitja e kundërrekursit brenda këtij afati sjell humbjen e së drejtës për të paraqitur pretendimet në një fazë të mëvonshme në Gjykatën e Lartë. Sipas nenit 60 të ligjit dërgimi i dosjes së gjyqimit në Gjykatën e Lartë bëhet brenda 10 ditëve nga data e përfundimit të komunikimeve të rekursit e të kundërrekursit palëve ndërgjyqëse në proces. Për sa i përket shqyrtimit të rekursit në Gjykatën e Lartë, në nenin 61 të ligjit parashikohet se ai bëhet, si rregull, mbi bazë dokumentesh në dhomë këshillimi. Për efekt të gjyqimit gjyqtari relator cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, duke urdhëruar njoftimin e palëve. Sekretaria e gjykatës njofton me shpallje ditën dhe orën e shqyrtimit të rekursit, si dhe përbërjen e trupit gjykues të paktën 21 ditë përpara. Po ashtu, në nenin 62 të ligjit janë parashikuar edhe rastet kur çështja shqyrtohet në seancë gjyqësore me praninë e palëve.

13. Gjykata konstaton se çështja ka nisur për gjykim nga Kolegjit Civil i Gjykatës së Lartë. Me miratimin e ligjit për krijimin e gjykatave administrative, çështja i ka kaluar Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, i cili në datën 4.5.2015 ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në dhomë këshillimi në datën 28.5.2015, duke urdhëruar sekretarinë e gjykatës të bëjë njoftimin e palëve për orën dhe ditën e caktuar. Bazuar në procesverbalin e seancës gjyqësore, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë është shprehur se palët kanë marrë dijeni rregullisht me anë të shpalljes publike të datës 6.5.2015 dhe në vijim Kolegji është shprehur për pranueshmërinë e rekursit, duke vendosur ndryshimin e vendimit nr. 259, datë 24.1.2011 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe të vendimit nr. 154, datë 25.1.2012 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe rrëzimin e padisë.

14. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar dallimin mes shqyrtimit të rekursit në dhomën e këshillimit, sipas nenit 480 të KPC-së, si fazë paraprake ku vlerësohet plotësimi ose jo i kriterëve për kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë gjyqësore, dhe shqyrtimit të çështjeve në seancë gjyqësore mbi bazë dokumentesh, sipas ligjit nr. 49/2012. Megjithatë në shqyrtimin e çështjeve administrative Gjykata e Lartë, përgjithësisht, procedon me shqyrtimin jo në seancë publike me praninë e palëve, por në dhomë këshillimi mbi bazën e dokumenteve të paraqitura, kjo nuk nënkupton se ky lloj gjykimi përjashton detyrimin për njoftimin e rregullt të palëve në mënyrë që të mbrohen në procesin gjyqësor ku janë palë me anë të paraqitjes së komenteve apo prapësimeve lidhur me pretendimet e palës që ka vënë në lëvizje gjykatën. Qëllimi i ligjvënësit në krijimin e gjykatave administrative ka qenë thjeshtimi i procedurave me objekt zgjidhjen e mosmarrëveshjeve administrative, por duke garantuar mbrojtjen efektive të të drejtave subjektive dhe interesave të ligjshëm të personave nëpërmjet një procesi të rregullt gjyqësor dhe brenda afateve të shpejta e të arsyeshme (*shih vendimet nr. 59, datë 16.9.2016; nr. 29, datë 19.5.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Gjykata thekson se Gjykata e Lartë ka detyrimin jo vetëm të njoftojë rregullisht palët për procesin, por edhe t’u sigurojë atyre mundësinë që të marrin pjesë në proces dhe të dëgjohen, qoftë edhe mbi bazën e dokumenteve. Për këtë qëllim Gjykata e Lartë duhet t’u garantojë palëve të drejtën që jo vetëm të njihen në kohë me pretendimet e palës tjetër, por edhe të kenë mundësinë që t’i kundërshtojnë ato apo të paraqesin argumentet e tyre për çështjen (*shih vendimin nr. 29, datë 19.5.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Bazuar në standardet e mësipërme, Gjykata çmon se Gjykata e Lartë, pavarësisht nëse i shqyrton çështjet në seancë të hapur publike apo mbi bazë dokumentesh, ka detyrimin të verifikojë nëse palët në proces kanë marrë dijeni efektivisht për rekursin dhe procesin, me qëllim garantimin e së drejtës së mbrojtjes dhe barazisë së armëve në gjykim (*shih vendimet nr. 65, datë 7.11.2016; nr. 29, datë 19.5.2016; nr. 21, datë 4.4.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkueses se i është

mohuar e drejta për të marrë pjesë në gjykim dhe për t'u dëgjuar është i bazuar.

17. Lidhur me pretendimet për cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj dhe parimit të arsytimit të vendimit gjyqësor, gjykata vlerëson të rezervohet të shprehet pasi çështja do të rishqyrtohet nga Gjykata e Lartë.

18. Si përfundim, Gjykata vlerëson se në çështjen konkrete Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor pasi kërkuases nuk i është dhënë mundësia për të paraqitur argumentet e saj dhe të mbrohet kundër pretendimeve të palës kundërshtare.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë" të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2015-2877 (344), datë 28.5.2015 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi).

- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Vladimir Kristo, Besnik Imeraj, Gani Dizdari

Anëtarë kundër: Fatmir Hoxha, Fatos Lulo

MENDIM PAKICE

Në çështjen me kërkuese shoqërinë "Gen-Red" sh.p.k., shumica nëpërmjet arsytimit të saj ka konkluduar se kërkuases i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor, pasi nuk ka marrë dijeni për zhvillimin e gjykimit në Gjykatën e Lartë, e si pasojë nuk ka paraqitur argumentet e saj.

Në ndryshim nga sa arsyeton shumica, ne gjyqtarët e pakicës nuk pajtohemi me përfundimin e arritur, sepse, në vlerësimin tonë, Gjykata e Lartë nuk i ka cenuar kërkuases të drejtën për një proces të rregullt ligjor.

Sipas nenit 59 të ligjit nr. 49/2012 "Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimit e mosmarrëveshjeve administrative", të ndryshuar, pala, kundër së cilës është bërë rekurs, mund të kundërshtojë pretendimet e ngritura në rekurs brenda 15 ditëve nga komunikimi i rekursit. Për sa i përket shqyrtimit të rekursit në Gjykatën e Lartë, neni 61 i ligjit parashikon se ai bëhet, si rregull, mbi bazë dokumentesh në dhomë këshillimi. Për efekt të gjykimit gjyqtari relator cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, duke urdhëruar njoftimin e palëve dhe sekretaria e gjykatës njofton me shpallje ditën dhe orën e shqyrtimit të rekursit, si dhe përbërjen e trupit gjykues të paktën 21 ditë përpara. Po ashtu, ligji ka parashikuar edhe rastet kur çështja shqyrtohet në seancë gjyqësore me praninë e palëve (neni 62).

Ne gjyqtarët e pakicës vlerësojmë se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka zbatuar rregullat e njoftimit të rekursit ndaj kërkuases. Sikurse është parashtruar, Gjykata e Lartë është vënë në lëvizje me rekursin e subjektit tjetër të interesuar, Zyrës Vendore të Avokaturës së Shtetit Tiranë, në datën 17.2.2012 dhe një kopje e rekursit i është njoftuar Bankës së Shqipërisë dhe avokat Nexhdet Kambos, i cili ka përfaqësuar me autorizim kërkuesen gjatë gjykimit në Gjykatën e Apelit Tiranë. Dëftesa e komunikimit të rekursit mban datën 2.4.2012 dhe është nënshkruar në datën 5.4.2012 nga Avokat E. Kambo. Gjithashtu, subjekti i interesuar, Banka e Shqipërisë, ka paraqitur kërkesë për pezullimin e ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë dhe Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë me vendimin nr. 365, datë 31.10.2013, ka vendosur pranimin e kërkesës për pezullimin e ekzekutimit të vendimit, vendim për të cilin kërkuësja ka marrë dijeni. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë në datën 4.5.2015, ka vendosur kalimin e çështjes për gjykim në dhomën e këshillimit për në datën 28.5.2015 duke urdhëruar sekretarinë e gjykatës të bëjë njoftimin e palëve për orën dhe ditën e caktuar. Bazuar në

procesverbalin e seancës gjyqësore, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë është shprehur se palët kanë marrë dijeni rregullisht me anë të shpalljes publike të datës 6.5.2015.

Bazuar në rrethanat e çështjen konkrete, Gjykata nuk duhej të kishte vendosur shfuqizimin e vendimit të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë për pretendimin e cenimit të së drejtës për të marrë dijeni për zhvillimin e gjykimit, për sa kohë që është arritur të provohet se Gjykata e Larta ka respektuar rregullat procedurale për njoftimin.

Për të gjitha argumentet e mësipërme vlerësojmë se kërkesa duhej të rrëzohej pasi kërkueses nuk i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor, në këndvështrim të njoftimit të gjykimit nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.

Anëtarë: Fatmir Hoxha, Fatos Lulo